

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 59

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk
Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve
Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Teklifi (2/1622) ve Dışişleri Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	11
• 2/1622 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	12
- Genel Gerekçesi.....	12
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	13
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	14
- Muhalefet Şerhi	17
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor	18
- Teklif Metni.....	23
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	23
• Anlaşma Metni.....	24

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydının Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Benin Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamboçya Krallığı Kraliyet Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Angola Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Millî Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tadil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Ferdlarının Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakta Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1622)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 660608 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

Moldova ile ikili ilişkilerin geliştirilmesi ve Moldova kolluk kuvvetlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması” 30 Aralık 2019 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

İki ülkenin kolluk kuvvetleri arasında tesis edilecek işbirliğinin çerçevesini belirlemek maksadıyla imzalanan söz konusu Anlaşma ile kolluk eğitim faaliyetlerinin planlanması, koordinasyonu ve icrasına ilişkin esaslar ile bu konularda tarafların görev ve sorumlulukları düzenlenmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-20420

8 Haziran 2020

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Aralık 2019 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

06/11/2023

Esas No: 2/1622

Karar No: 45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1622 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 01/11/2023 tarihinde yaptığı 4’üncü toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27'nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/2984 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1622 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28'inci yasama dönemi 01/11/2023 tarihli 4'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, iki ülkenin kolluk kuvvetleri arasındaki eğitim faaliyetlerinin planlanması, bu faaliyetlerin koordinasyonu ve icrasına ilişkin esaslar ile bu konularda tarafların görev ve sorumluluklarının düzenlenmesini amaçlayan Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27'nci yasama döneminde 2/2984 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28'inci yasama döneminde 2/1622 esas numarasıyla yenilenecek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77'nci maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca 27'nci yasama dönemi 373 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan ve Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Bahkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Ceylan Akça Cupolo</i>	<i>Talih Özcan</i>
Ankara	Diyarbakır	Düzce
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Elâzığ	Erzurum	Eskişehir

Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>	<i>Namık Tan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	
<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Süreyya Öneş Derici</i>	
Konya	Muğla	
(Bu raporun özel sözcüsü)		

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifine dair muhalefet şerhi aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/1622 esas numaralı; İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi 'ne Şerhimiz:

2018 yılında Moldova Hükümeti, mevcut yargının tarafsız ve bağımsız olduğuna dair güçlü şüpheler olmasına rağmen, 7 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğretmeni Türkiye'ye iade etmiştir. Uluslararası AF Örgütü'nün 2019 yılı raporunda ise Moldova'da hükümeti keyfi tutuklama ve kötü muamele uygulamalarına devam ettiğinin de altını çizmiştir.

Moldova'da Romanlar yaygın biçimde önyargı ve sürekli ayrımcılık ile karşı karşıya kalmaktadır. İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün sitesinde yayınlanan bir yazıda; Rusya'nın Ukrayna işgalinin ardından mülteci olarak ülkeye gelen Romanların da ayrımcılığa uğradığı vurgulanmaktadır. Moldova'nın LGBT+'lara yönelik hak ihlalleri açısından da karnesi kabanktır ve LGBT+ düşmanlığı yaygındır.

Moldova'nın toprakları içerisinde bulunan yaklaşık 500bin nüfuslu Transdinyester Özerk Cumhuriyeti BM ülkeleri tarafından tanınmasa da de facto bir yönetim olsa da fiilen kendi kendisini yönetmektedir. Moldova'nın tanımadığı bu özerk yönetim ile olası bir savaşta ortaya çıkabilecek savaş suçları ve insan hakkı ihlalleri karşısında Türkiye'nin savaşı besleyen değil, bölgesel barışı ve taraflar arasında diyalogu destekleyen bir pozisyonda bulunması gerekmektedir.

Tüm bu nedenlerle Moldova Hükümet ile kolluk kuvvetlerinin etkinliği artırmak üzere yapılacak anlaşma ile karşılıklı her iki ülkede de hak ihlallerinin artacağına yönelik endişemiz nedeni ile bu teklife çekinceli yaklaşmaktayız. Bu sebeple söz konusu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

06.11.2023

Ceylan Akça Cupolo

Diyarbakır

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

12/12/2022

Esas No: 2/2984

Karar No: 219

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2984 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 6/12/2022 tarihinde yaptığı 39’uncu toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 9/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşması, 23/6/2020 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2984 esas numaralı Kanun Teklifi, 24/6/2020 tarihinde, esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 6/12/2022 tarihli 39’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, iki ülkenin kolluk kuvvetleri arasındaki eğitim faaliyetlerinin planlanması, bu faaliyetlerin koordinasyonu ve icrasına ilişkin esaslar ile bu konularda tarafların görev ve sorumluluklarının düzenlenmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Sedat Önal tarafından;

Moldova ile ortak tarihî ve kültürel ilişkilere sahip olduğu ve Ukrayna’daki savaşın ertesinde bölgedeki durumunun daha da önem kazandığı,

Moldova’nın egemenliğinin, toprak bütünlüğünün ve siyasi birliğinin korunmasına önem atfedildiği, Ukrayna sınırında Transdinyester bölgesinde ayrılıkçı bir oluşumun ve orada konuşlanmış yaklaşık 1.500 Rus askerinin mevcut olduğu,

Ülkemiz açısından Moldova’nın bir başka öneminin Gagavuz yeri ve oradaki soydaşların huzur ve refahı olduğu, bu bakımdan da Moldova Hükümetiyle yakın iş birliği ve eş güdüm içerisinde çalışıldığı,

Soydaşların Moldova’da birlik, refah ve huzur içinde yaşamalarına, kültürel kimliklerini korumalarına ve gelecek nesillere aktarabilmelerine önem atfedildiği, bu çerçevede soydaşların muhtelif insani yardım ve kalkınma projeleriyle desteklendiği ve TİKA’nın bu anlamda son derece aktif bir rol üstlendiği,

Rusya’nın, Ukrayna’da açtığı savaşın ertesinde Moldova’nın büyük güçlüklerle karşı karşıya kaldığı ve Ukrayna’dan kaçan 650 bin civarındaki sığınmacı ve mültecinin bu ülkeye geldiği,

Moldova’nın, Rusya’ya enerji bakımından tam bağımlı durumda olduğu ve Rusya’nın sevk ettiği doğal gazın Ukrayna üzerinden Moldova’ya aktarıldığı, gönderilen doğal gazda da ciddi azalmaların söz konusu olduğu, dolayısıyla Moldova’nın kışı nasıl geçireceği hususunun uluslararası toplumun da çok önem atfettiği öncelikli bir konu hâline geldiği,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:
https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3074

Bu kapsamda, 21 Kasım’da Paris’te bir Moldova Destek Konferansı düzenlendiği ve bu Konferansta Türkiye’nin Moldova’ya desteğinin ifade edilmesi imkânı olduğu,

Anlaşmanın, kolluk personelinin eğitime ilişkin bir Anlaşma olduğu ve söz konusu Anlaşmadan önce de Moldova’ya benzer hizmetlerin verildiği,

Teknik açıdan yirmi haftadan az süreli eğitim taleplerinin yerine getirilmesi için her bir durumda ayrı bir mutabakat muhtırası imzalanmasının gereği söz konusu olduğu için esneklik sağlanması ve bu alanda verilen desteğin sürekli kılınması için bu Anlaşmanın onaylanmasının öngörüldüğü,

ifade edilmiş;

Jandarma Genel Komutanlığı Dış İlişkiler Daire Başkanı Albay Fatih Cemal Kiper tarafından;

Moldova ile mevcut ilişkilerin son yıllarda gelişme aşamasında olduğu ancak her iki ülke arasında güvenlik alanında bir iş birliği anlaşması bulunmadığı için mevcut eğitimlerin, Cumhurbaşkanı tarafından her yıl imzalanan bir Cumhurbaşkanı kararıyla yürütüldüğü, bahse konu eğitimlerin yirmi haftadan daha az, kısa eğitimleri kapsadığı,

Gagavuz Özerk Yerinde görevli Türk personelinin bulunduğu ve onlara Jandarma Sahil Güvenlik Akademisinin İzmir’de bulunan Foça Komando Okulunda daha uzun süreli eğitimler verilmek istenildiği, ancak anlaşma olmadığı için bu eğitimlerin verilemediği, bu nedenle söz konusu Anlaşmanın çok önemli olduğu,

Danışmanlık hizmetinde ise, altı aya kadar çeşitli konularda karşılıklı olarak ülkelerin danışman görevlendirebileceği ve bir yıla kadar bu süreyi uzatabilecekleri,

Bu Anlaşma kapsamına Jandarma Genel Komutanlığının yanı sıra Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığının da dahil edilebileceği,

ifade edilmiş;

Komisyon üyeleri tarafından;

Ülkelere güvenlik alanında eğitim ve öğretim verilmesi konusu Türkiye’nin bir dış politikası hâline gelip gelmediği,

Güvenlikle ilgili yerli ve millî sanayisini yüzde 10’lardan yüzde 80’e çıkartmış bir ülke olarak ülkemizin güvenliğini ve milletimizin güvenliğini teminat altına almak için güvenlik ve eğitim alanında eğitim ve öğretime ilişkin iş birliklerinin gerçekleştiği ve güçlü bir ordunun güçlü bir devlet, güçlü bir devletin ise güçlü bir millet demek olduğu,

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı tarafından;

Güvenlik eğitimi konusunda ülkelerden gelen taleplere cevap verildiği ve bu konuda ülkelerin bir ihtiyacının karşılandığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif’in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif’in 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Antalya	İzmir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Aydın	Bursa	Bursa
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Hasan Turan</i>	<i>Niyazi Güneş</i>
İstanbul	İstanbul	Karabük
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i>	
Kayseri	Muş	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

2/2984 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Şerhimiz:

Hatırlanacağı gibi 2018 yılında 7 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğretmeni hukuksuz bir şekilde Türkiye'ye iade etmişti. Türkiye'deki mevcut yargının tarafsız ve bağımsız olduğuna dair güçlü şüpheler bulundurulması sebebiyle adil yargılamanın da mümkün olmadığı açık bir gerçektir. Buna rağmen Moldova hükümeti uluslararası hukuku çiğneyerek 7 kişiyi sınır etmiştir. Buna ek olarak Uluslararası Af Örgütü'nün 2019 raporunda Moldova'da hükümet keyfi tutuklama, kötü muamele uygulamalara devam ettiğinin altını çizmişti.

Moldova'da Romanlar yaygın biçimde önyargı ve sürekli ayrımcılık ile karşı karşıya kalmaktadır. İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) sitesinde yayınlanan yazıda; Rusya'nın Ukrayna işgalinin ardından mülteci olarak ülkeye gelen Romanların ayrımcılığa uğradığı vurgulanmaktadır. (<https://www.hrw.org/news/2022/05/25/moldova-romani-refugees-ukraine-face-segregation>) Moldova'nın LGBTİ+'lara yönelik hak ihlalleri açısından da karnesi kabarıktır ve homofobik yaklaşım yaygındır.

Ayrıca Moldova'nın toprakları içinde bulunan yaklaşık 500 bin nüfuslu Transdinyester Özerk Cumhuriyeti BM ülkeleri tarafından tanınmasa da, de facto bir yönetim olsa da, fiilen kendi kendisini yönetmektedir. Moldova'nın tanımadığı bu özerk yönetim ile olası bir savaşta ortaya çıkabilecek savaş suçları ve insan hakları ihlalleri karşısında Türkiye'nin savaşı besleyen değil, bölgesel barışı ve taraflar arasında diyalogu destekleyen bir pozisyonda bulunması gerekmektedir.

Söz konusu anlaşmanın diğer tarafı olan Türkiye'deki kolluk kuvvetinin durumuna bakıldığında 2021 yılında tespit edilebildiği kadarıyla; yargısız infazı, dur ihtarına uyulmadığı gerekçesi ile veya rastgele ateş açması sonucu 16 kişi yaşamını yitirmiş 27 kişi de yaralanmıştır. 12'si çocuk olmak üzere 531 kişi gözaltında, 25'i çocuk olmak üzere 704 kişi gözaltı yerleri dışında kolluk tarafından işkence ve kötü muameleyle uğradığını belirtmiştir. 17 kişi cezaevlerinde, 5 kişi sosyal medya üzerinden, 44 kişi de kaçırılarak kolluk tarafından tehdit edilmiş ve kendilerine ajanlık teklif edilmiştir. 409 toplantı ve gösteriye müdahale edilmiş bu müdahalelerde 2835 kişi polisin fiziksel şiddetine maruz kalmıştır.

Tüm bu nedenlerle Moldova hükümeti ile kolluk kuvvetlerinin etkinliğini artırmak üzere yapılacak anlaşma ile karşılıklı her iki ülkede de hak ihlallerinin artacağına yönelik endişemiz nedeni ile bu teklife çekinceli yaklaşmaktayız. Bu sebeple söz konusu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

06.12.2022

Gülistan Kılıç Koçyiğit

Muş

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MOLDOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KOLLUK PERSONELİNİN
GÜVENLİK ALANINDA EĞİTİM VE
ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 30 Aralık 2019 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MOLDOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KOLLUK PERSONELİNİN
GÜVENLİK ALANINDA EĞİTİM VE
ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MOLDOVA
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KOLLUK
PERSONELİNİN GÜVENLİK ALANINDA EĞİTİM VE
ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır.);

Karşılıklılık ve Devletlerin egemen eşitliği ilkesini esas alarak, Tarafların yasal görev ve sorumluluk alanlarında başlatacakları eğitim işbirliğinin, dünyada ve özellikle bölgelerinde barış, istikrar ve güvenliğe olduğu kadar, her iki devletin ortak menfaatlerine de katkıda bulunacağını teyit ederek,

Eğitim ve öğretim alanında işbirliği yapmalarının önemini göz önünde tutarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

**MADDE 1
TANIMLAR**

Bu Anlaşmada yer alan terimlerden;

1. **Gönderen Taraf:** bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, teçhizat ve malzeme gönderen taraftır.
2. **Kabul Eden Taraf:** bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Gönderen Tarafın personel, teçhizat ve malzemesini kabul eden taraftır.
3. **Kolluk Personeli:** taraflardan birinin Kursiyer Kolluk Personelini ve Görevli Kolluk Personelini kapsar.
4. **Kursiyer Kolluk Personeli:** bir Tarafın, diğer Tarafın eğitim ve öğretim kurumlarında eğitim ve öğretim görmesi amacıyla gönderdiği Kolluk Personeldir.
5. **Görevli Kolluk Personeli:** anlaşmada öngörülen işbirliği faaliyetlerini yürütmek üzere, bir Tarafın diğer Tarafın birlik ve kurumlarına gönderdiği, bu maddenin (d) bendinde belirtilen tanımın dışında kalan Kolluk Personeldir.
6. **Yakınlar:** Gönderen Taraf Kolluk Personelinin, kendi ülkesinin mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
7. **Eğitim ve Öğretim İşbirliği:** eğitim ve öğretim ve diğer işbirliği konularına ilişkin; teçhizat, malzeme, teknik bilgi, belge, personel ve tecrübelerin mübadelesini kapsar.

8. **Danışmanlık Hizmeti:** eğitim-öğretim ve teknik-lojistik konularda bilgi ve tecrübe aktarımı için Kabul Eden Taraftaki Gönderen Taraf Kolluk Personeli tarafından sağlanan hizmettir.

9. **Danışman:** eğitim-öğretim ve teknik-lojistik konularında bilgi ve tecrübe aktarımı alanlarında görev yapmak üzere atanacak Kabul Eden Tarafta bulunan Gönderen Taraf Kolluk Personelidir.

10. **Eğitim ve Öğretim Kurumları:** okulları, eğitim merkezlerini, eğitim birliklerini ve eğitim verilebilen diğer birlikleri ifade eder.

MADDE 2 AMAÇ

1. Bu Anlaşmanın amacı, eğitim-öğretim kurumlarında Tarafların Kolluk Kursiyer Personeline ve Gönderen Tarafın Kolluk Personeline karşılıklı olarak verilecek eğitim-öğretimle ilgili ilke, sorumluluk ve konuları tanımlamaktır.

2. Bu Anlaşma, Taraflar, eğitim kurumları, birlikleri ve yukarıda belirtilen kurum ve birliklerde eğitim alacak Kolluk Kursiyer Personeli arasında belirlenecek işbirliği çerçeve ve ilkeleri ile Kabul Eden Tarafta danışman olarak görevlendirilecek Gönderen Tarafın Kolluk Personeli hakkındaki detay, sorumluluk ve konuları kapsar.

MADDE 3 YETKİLİ MAKAMLAR VE TEMAS NOKTALARI

1. Bu Anlaşmanın Uygulanması İçin Yetkili Makamlar:

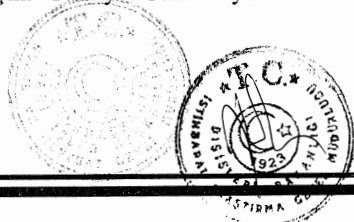
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti için: Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı,

Moldova Cumhuriyeti Hükümeti için: Moldova Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı.

2. Temas Noktaları (İletişimi sağlayacak kanallar):

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti için: Moldova Cumhuriyeti Türkiye Büyükelçiliği,

Moldova Cumhuriyeti Hükümeti için: Türkiye Cumhuriyeti Moldova Büyükelçiliği.

MADDE 4

EĞİTİM-ÖĞRETİM VE DİĞER İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Kolluk personelinin eğitim ve öğretimi alanındaki işbirliği faaliyetlerini yerine getirmek için Taraflar aşağıda yer alan faaliyetleri gerçekleştirecektir:

1. Birlik, karargâh ve kurumlara ziyaretler;
2. Tarafların okul, akademi, eğitim merkezi ve birliklerinde karşılıklı verilecek eğitim ve öğretim;
3. Kamu güvenliği alanında tecrübe, bilgi ve teknolojik işbirliği;
4. Her iki Tarafın birlik, karargâh ve kurumlarında verilecek görev başı eğitimi ve staj,
5. Tarafların okul, akademi, eğitim merkezi ve birliklerinde karşılıklı verilecek kurslar,
6. Eğitimde kullanılan teçhizat ve eğitim yardımcı malzemelerinin geliştirilmesinde karşılıklı yardımlaşma,
7. Müşterek konularda ve projelerde tecrübe transferi ve bilgi mübadelesi,
8. Taraflar karşılıklı olarak kurumun yıllık alınan bütçe dahilinde kolluk personeli ailelerini 10 günü geçmemek üzere misafir edebilirler. Her bir faaliyette katılacak aile üyesi sayısı ortaklaşa kararlaştırılır.

MADDE 5

EĞİTİM-ÖĞRETİM VE DİĞER İŞBİRLİĞİ ESASLARI

1. Taraflar, yetkili makamlar ya da diğer görevlendirilmiş bağlı kurumlar tarafından bu Anlaşmanın çerçevesinde yazışma yoluyla imzalanacak Yıllık Plan uyarınca karşılıklı eğitim-öğretim kurumlarında Kolluk Kursiyer Personele eğitim-öğretim sağlayacaktır.
2. Taraflar, yıllık planda belirtilen niteliklerde ve gösterilen sayıda Kursiyer Kolluk Personeli, eğitim ve öğretim maksadıyla birbirlerine gönderecektir.
3. Taraflar, her yıl Kursiyer Kolluk Personelin katılabilecekleri kurslara ilişkin tekliflerini kurs başlangıcından üç ay önce gönderecektir.
4. Taraflar, gönderecekleri yıllık planda, kursların çeşitlerini, kabul edilecek katılımcı sayısını, Kursiyer Kolluk Personelinin niteliklerini, kursların verileceği okullar, akademi, eğitim merkezleri ve birliklerin isimleri ve adreslerini, kurs sürelerini, kurs öncesi dil eğitimi ile varsa kurs sonrası görev başı eğitimini ve benzeri teknik hususları belirtecektir.

5. Eğitim-öğretim ve kurslar Türkiye Cumhuriyeti'nde Türkçe ve Moldova Cumhuriyeti'nde Rumence olacaktır. Bu maksatla Kursiyer Kolluk Personeli öncelikle lisan kursuna iştirak edecektir. Bunun yanında, Kursiyer Kolluk Personelinin dil güçlükleri ile karşılaşması durumunda, bir yılı geçmeyen kurslar için İngilizce kullanılabilir. Üçüncü bir lisan ile eğitim durumunda, Gönderen Taraf yeterli sayıda tercüman talep edebilir. Kabul Eden Taraf, tercüman temin ederek Gönderen Tarafın talebini yerine getirebilir. Bu takdirde tercüman masrafları Gönderen Tarafça karşılanacaktır.

6. Kursiyer Kolluk Personeline eğitim ve öğretimin sonunda verilecek diplomalar Kabul Eden Taraf Yetkili Makamları tarafından düzenlenecek ve yapılacak diploma töreninde kursiyerlere verilecektir. Mezuniyetin gerçekleşmemesi durumunda açıklayıcı bir belge verilecektir.

7. Kursiyer Kolluk Personeli kurs süresince gerekli olacak eğitim ve tören üniformalarını da yanında getirecektir.

8. Kabul Eden Tarafın okulları, akademi, eğitim merkezleri ve birliklerinde, Kabul Eden Tarafın mevzuatı ve esasları dâhilinde başarısızlık, disiplinsizlik ve sıhhi yetersizlik nedenleriyle eğitim ve öğretime devam etmelerinde yarar görülmeyen personelin durumu Kabul Eden Taraf Yetkili Makamları aracılığıyla Gönderen Taraf Yetkili Makamlarına bildirilecektir. Bildirimi müteakip iki hafta içinde eğitimden ilişik kesme ve eğitim ve öğretime son verme işlemleri uygulanacaktır. Eğer eğitim ile ilgili süre bakımından koşullar uygun olursa ülkesine gönderilen personelin yerine yeni öğrenci kabul edilebilir. Hakkında eğitimden ilişik kesme, eğitim ve öğretime son verme işlemi yapılan personel, eğitim ve öğretim maksadıyla tekrar gönderilmeyecektir.

9. Gönderen Taraf Yetkili Makamı, yazılı bir bildirimle, Kabul Eden Taraftaki Kursiyer Kolluk Personelini geri çağırabilecektir. Böyle bir durumda, Kabul Eden Taraf Yetkili Makamı, işlemler için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alacaktır.

10. Tarafların ihtiyaç duyması ve istekte bulunması halinde, 4'üncü maddede belirtilen işbirliği alanlarında eğitim-öğretim vermek üzere karşılıklı olarak Görevli Kolluk Personeli (Danışman) görevlendirilebilir.

MADDE 6

DANIŞMANLIK HİZMETİNE İLİŞKİN ESASLAR

1. Danışmanlık hizmetinde görev alacak Gönderen Taraf Kolluk Personeli (6) aya kadar geçici sürelerle Kabul Eden Tarafa gönderilecektir. Gerekli görülen durumlarda görev süresi (1) yıla kadar uzatılabilecektir.
2. Danışman, görevi sırasında kendi ülkesine ait üniformasını giyecektir.
3. Danışmanın izinleri, Kabul Eden Tarafın yasalarına uygun olarak (çalışma saatlerine) verilecektir. Kabul Eden ve Gönderen Tarafın resmi tatil günlerinde personel izinli olacaktır.
4. Danışman personel ve yakınları, acil durumlarda, Kabul Eden Taraftaki emsallerine sağlanan muayene ve dış bakım olanaklarından sağlık sigortasına göre yararlanacaktır.
5. Danışman personel ve yakınları, Kabul Eden Tarafın Kolluk Kuvvetleri kurumlarındaki emsallerinin tabi olduğu statü dahilinde, sosyal ve idari hizmet kolaylıklarından yürürlükteki mevzuat uyarınca faydalanacaktır.
6. Gönderen Taraf Kolluk Personelinin her türlü mali ve özlük hakları Gönderen Taraf tarafından sağlanacaktır.

MADDE 7

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN GÜVENLİĞİ

1. Gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemelere erişim; söz konusu bilgi, belge ve malzemeleri bilmesi gereken kişilerle sınırlı olacaktır. Tüm personel, gizlilik dereceli bilgilerinin korunmasına ilişkin güvenlik düzenlemelerine ve kurallarına riayet edecektir.
2. Gizlilik dereceli bilgilere, bu bilgileri yalnızca resmi amaç için kullanacak yetkili kişilerin erişmesine izin verilecektir. Gizlilik dereceli bilgiye erişecek şahsın uygun kleransı olacaktır.
3. Taraflardan her biri kendisine tevdi edilen gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemelere diğer Tarafça verilene eşit bir gizlilik derecesi verecek, bu amaçla Taraflar gerekli güvenlik önlemlerini alacaktır.
4. Bu Anlaşmaya istinaden, Tarafların birbirlerine verecekleri teçhizat, malzeme, teknik bilgi ve belgeler karşılıklı mutabakat olmaksızın üçüncü bir Ülkeye devredilmeyecektir.
5. İşbirliği yoluyla elde edilen haber ve bilgilerin üçüncü bir tarafa verilmesi, yalnızca iki devletin yetkili makamlarının yazılı izniyle mümkün olacaktır.

6. Bilgilerin güvenliğine ilişkin yukarıda belirtilen hükümler bu Anlaşmanın sona ermesinden sonra da geçerli olacaktır.
7. Personel, Kabul Eden Tarafta kaldığı sürece, Kabul Eden Tarafça yazılı izin verilmediği sürece, basın ile her türlü doğrudan ya da dolaylı temastan kaçınacaktır.

MADDE 8

DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALAR ile İLİŞKİLER

Bu Anlaşmanın hükümleri, her iki tarafın taraf olduğu diğer Uluslararası Anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve üçüncü devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE 9

OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR VE GÖREV YASAĞI

1. Kolluk Personeli, üçüncü bir ülke ile birlikte yürütülen silahlı çatışmaya veya politik faaliyetlere kesinlikle katılmayacaktır. Kabul Eden Tarafta iç güvenlik göreviyle görevlendirilmeyecek ve eğitim-öğretim için görevlendirilen personel bu Anlaşmada belirlenmiş görevler dışında görevlendirilmeyecektir.
2. Kabul Eden Taraftaki yasalara ve yürürlükteki mevzuata aykırı hareket eden Gönderen Taraf Kolluk Personelinin görevlerine son verilecektir.
3. Gönderen Taraf, dilediği zaman ve sebep belirtmeksizin, Kursiyer Kolluk Personelini geri çağırabilecektir. Bu durumda, Kabul Eden Taraf, geri çağırma işleminin mümkün olan en kısa zamanda gerçekleşmesi için gerekli tedbirleri alacaktır.
4. Tarafların, birinde savaş, silahlı çatışma, toplumsal karışıklık, uluslararası kriz veya doğal ve insan kaynaklı afetin meydana gelmesi halinde Gönderen Tarafın talebi üzerine Kabul Eden Taraftaki Kolluk Personeli, kendi ülkesine iade edilecektir.

MADDE 10

HUKUKİ HUSUSLAR

1. Gönderen Taraf Kolluk Personeli; suç ve disiplin mevzuatı bakımından Kabul Eden Tarafın Kolluk Personeli gibi telakki edilecektir.

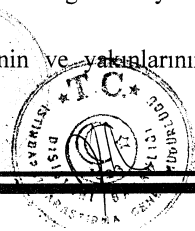

2. Gönderen Devlet tarafından görevlendirilen personel ile yakınları, Kabul Eden Devlette bulundukları sürece Kabul Eden Devletin yasalarına ve yürürlükteki düzenlemelerine tabi olacaklardır. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı ve infaz usullerini öngördüğü hallerde, bu ceza ve infaz usulleri uygulanmayacak, bunun yerine her iki tarafın yasalarında yer alan bir cezai yaptırım uygulanacaktır.
3. Gönderen Taraf Kolluk Personeli veya yakınları tarafından, Gönderen Tarafın yalnızca anayasal düzenine, güvenliğine ve malına karşı işlenen suçlarda yargı yetkisi Gönderen Tarafa ait olacaktır.
4. Gönderen Taraf Kolluk Personelinin bu Anlaşmada belirtilen faaliyetlerin icrası esnasında yaralanma, sakatlanma veya hayatlarını kaybetmeleri halinde Kabul Eden Taraftan hiçbir tazminat talep etmeyecektir.
5. Uçuş eğitimleri sırasında meydana gelen kazalarda taraflar birbirlerinden tazminat talep etmeyeceklerdir.
6. Gönderen Tarafa mensup eğitim ve öğretim göreceK Kolluk Personelinin; görev veya eğitimi sırasında veya görevin ifası dolayısıyla Kabul Eden Tarafın mülkiyetindeki mallara kasıtsız olarak verecekleri zarar, ziyan veya hasarlar için Kabul Eden Taraf tarafından tazminat talep edilmeyecektir.

MADDE 11

MALİ HUSUSLAR

1. Kolluk Personeli ve yakınları, Kabul Eden Tarafın ülkesine giriş/çıkışta ve bu Ülkede bulundukları sürece, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi mevzuatına tabi olacaklardır.
2. Bu Anlaşma uyarınca Tarafların temsilcileri arasında personel için tavsiye ve eğitim sağlamak amacıyla karşılıklı seyahat gerçekleştirilecektir.
3. Seyahat konusunda aksi kararlaştırılmadığı sürece, bu Anlaşmanın uygulanmasından doğan masraflar aşağıdaki gibi karşılıklılık esasına dayalı olarak karşılanacaktır:
 - a. Kabul Eden Taraf kendi topraklarında, Kolluk Personelinin eğitim masraflarını, konaklama, yemek ve ulaşım masraflarını karşılayacaktır.
 - b. Gönderen Taraf uluslararası ulaşım masrafları ve günlük yasal harcırahları karşılayacaktır.
4. Kolluk Personeli, sebebi ne olursa olsun, kendisinin ve yakınlarının borcunu Kabul Eden Taraftan ayrılırken ödeyecektir.

5. Kolluk Personeline hiçbir diplomatik ayrıcalık ve dokunulmazlık tanınmayacaktır.

MADDE 12

PERSONELİN STATÜSÜ VE YÖNETİMİ

1. Kursiyer Kolluk Personeline bir kimlik kartı verilecektir. Bu kimlik kartı eğitim dönemi sonunda Kursiyer Kolluk Personeli tarafından iade edecektir.
2. Kolluk Personeli görevde kendi milli üniformalarını giyebilecektir.
3. Faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde Kabul Eden Taraf, gerekli kıyafet, teçhizat ve malzemeyi sağlayacaktır.
4. Taraflar, tanınmalarını sağlamak amacıyla, Kursiyer Kolluk Personelin adı, soyadı ve ülkesini gösterir plaketteri üniformalarında taşımalarını sağlayacaklardır.
5. Eğitim süresince hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılmak üzere Kursiyer Kolluk Personeline verilen teçhizat ve malzeme, eğitim yılı sonunda geri alınacaktır.
6. Bu teçhizat ve malzemenin iyi bir şekilde kullanılması ve muhafazasından, Kolluk Personel sorumlu olacaktır.
7. Kolluk Personeli, bulundukları kıt'a, karargah ve kurumlarda uygulanan emir ve talimatlara riayet edecektir.
8. Kursiyer Kolluk Personeli, disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Tarafın mevzuatı çerçevesinde işlem görecektir.
9. Ayrılışlar ve izinler, Kabul Eden Tarafın yasalarına göre (çalışma saatlerine) ve Kabul Eden Taraftaki emsallerine uygulanan esaslara uygun olarak verilecektir.
10. Kabul Eden Tarafın ülkesi dâhilindeki garnizon dışı izinler Gönderen Taraf Yetkili Makamının uygun görmesi halinde, Kursiyer Kolluk Personelinin eğitim gördüğü okul, akademi, eğitim merkezi ve birliklerindeki sorumlu kişi tarafından verilecektir.
11. Kabul Eden Taraf ülkesi dâhilindeki garnizon içi izinler Kursiyer Kolluk Personelinin eğitim gördüğü okul, akademi, eğitim merkezi ve birliklerindeki sorumlu kişi tarafından verilecektir.
12. Kabul Eden Taraf ülkesi haricinde kullanılacak izinler her iki taraf Yetkili Makamları arasında varılacak mutabakata uygun olarak Gönderen Taraf Yetkili Makamlarınca verilecektir.

13. Kursiyer Kolluk Personelinin 20 güne kadar olan istirahat ve sıhhi raporlarının uygulanmasına, Kabul Eden Tarafın prensipleri dahilinde eğitim gördüğü okul, akademi, eğitim merkezi ve birlikleri tarafından, 20 günden fazla alacakları istirahat ve raporları Kabul Eden Taraf dışında geçirmek istemeleri halinde ise, ne yapılacağına Gönderen Taraf Yetkili Makamının uygun görmesi halinde Kabul Eden Taraf Yetkili Makamınca karar verilecektir.

14. Kolluk Personelinin veya yakınlarının ölümü halinde, Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafı, 24 saat içinde ölümden haberdar edecek, cenazeyi en yakın havaalanına nakledecek ve gerekli sıhhi prosedürleri yerine getirecektir.

MADDE 13

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Kolluk Personeli ve yakınları; muayene, ilkyardım ve dişle ilgili acil durumların yanı sıra sağlık sigortasına göre sağlanan uzun süreli tedaviden yararlanacaklardır.
2. Uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmet harcamaları ve Kolluk Personeli veya yakınlarının tedavi ihtiyacı nedeniyle ülkesine nakil masrafları, Gönderen Taraf tarafından ödenecektir.

MADDE 14

SOSYAL HİZMETLER

1. Kolluk Personeli ve yakınları, Kabul Eden Taraftaki emsallerinin tabi olduğu statüde, yürürlükteki mevzuat uyarınca orduevi, kantin gibi sosyal ve idari hizmetlerden faydalanır.
2. Kursiyer Kolluk Personeli, Kabul Eden Tarafın kendi kursiyer personeline istirahat ve boş zamanlarında sağladığı imkânlardan faydalanacaktır.

MADDE 15

SINIR GEÇİŞLERİ, GÜMRÜK VE İKAMETGAH PROSEDÜRLERİ

1. Kolluk Kursiyer Personeli ve yakınları, Kabul Eden Tarafın sınırını geçerken ve söz konusu ülkede kalırken Kabul Eden Tarafın yürürlükte olan ve ülkeye giriş/ayrılış ve gümrükle ilgili mevzuata tabi olur.

2. Kursiyer Kolluk Personeli ve yakınları, Kabul Eden Devletin sınırları içerisinde, yabancıların ikamet ve seyahatine ilişkin kanun hükümlerine tabi olacaktır.

MADDE 16

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulanmasından doğabilecek herhangi bir anlaşmazlık Taraflar arasındaki müzakere ve istişareler vasıtasıyla çözümlenecektir.

MADDE 17

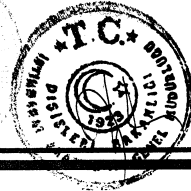
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

1. Bu Anlaşma, Taraflarının karşılıklı mutabakata varması üzerine yazılı olarak değiştirilebilir ya da tadil edilebilir. Herhangi bir değişiklik ya da tadil bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olacak ayrı Protokoller şeklinde yapılacaktır.
2. Mutabık kalınan değişiklik ya da tadillere yönelik teklifler bu Anlaşmanın 19. Maddesi hükümleri uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE 18

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma 1 yıllık bir dönem için yapılacaktır ve Taraflardan herhangi biri diğer Tarafa diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı olarak bu Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini süre bitiminden en az 90 gün önce bildirmedikçe otomatik olarak birer yıllık dönemler halinde yürürlükte kalmaya devam edecektir.
2. Taraflardan her biri, anlaşmanın feshinden 90 gün önce karşı Tarafa diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bir bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı feshedebilir.
3. Bu durumda söz konusu Anlaşma, başlayan eğitim-öğretim tamamlanıncaya kadar yürürlükte kalacaktır.

MADDE 19
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Her biri Türkçe, Rumence ve İngilizce olarak iki asıl nüsha şeklinde Ankara'da 30 Aralık 2019 tarihinde imzalanmıştır ve tüm metinler eşit derecede geçerlidir. Bu Anlaşmanın hükümlerinin yorumlanmasında ve uygulanmasında herhangi bir farklılık olması durumunda, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Süleyman SOYLU
İçişleri Bakanı

MOLDOVA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Pavel VOICU
İçişleri Bakanı

